RISE RIKOSSEURAAMUSLAITOS
ETELÄ-SUOMEN RIKOSSEURAAMUSALUE
VANTAAN VANKILA

7.12.2016

Eduskunta
Lakivaliokunta

Asiantuntijalausunto
HE 252/2016 vp

Tuomo Junkkari

Tutkintavankien määrä on viime vuosikymmeninä noussut huomattavasti. Tutkintavankeuslain 1 luvun 3 §:n mukaan tutkintavankeuden tarkoitus on turvata rikoksen esitutkinta, tuomioistuinkäsittely ja rangaistusten täytäntöönpano sekä estää rikollisen toiminnan jatkaminen. Noiden tavoitteiden saavuttaminen usein täyteen ahdetussa tutkintavankilassa on erittäin haasteellista. Kaikki keinot vähentää tutkintavankien määrää ovat tästä näkökulmasta tarkastellen tervetulleita, joten tehostetun matkustuskiellon ja tutkinta-arestin käyttöönotto on perusteltua. Kuitenkin näillä keinoilla voidaan tutkintavankien määrään vaikuttaa vain rajallisesti. Vaikuttavampi keino olisi saada oikeusprosessi joutuisammaksi.

Hallituksen esityksessä esitetään lyhennettäväksi poliisin mahdollisuutta säilyttää vangittu henkilö tiloissaan seitsemään vuorokauteen (eräitä poikkeustilanteita lukuun ottamatta). Tämä johtaa huomattaviin hankaluuksiin:

1. Vankilaan tullessaan yhä useammalla vangilla on oikeuden määräämiä tutkinnallisia rajoituksia
2. Tutkintavankien määrä vankilassa kasvaa
3. Tutkintavankeuden tarkoitus saattaa vaarantua jutun sotkemisvaaran lisääntyessä täyteen ahdetussa vankilassa
4. Poliisi joutuu tulemaan yhä useammin vankilaan kuulustelemaan vankia
5. Vankilaan pitää saada yhä enemmän poliisin kuulustelutiloja
6. Poliisi joutuu yhä useammin hakemaan vangin kuulusteltavaksi tiloihinsa
7. Vangin kuulustelumatkalle valmistaminen ja takasin vankilaan ottaminen aiheuttaa hallinnollista ja valvonnallista lisätyötä

Kaiken kaikkiaan kulut lisääntyvät ja vanki joutuu useammin siirreltäväksi. Vangin kannalta ajateltuna vankilan tilat toki ovat runsaammin varustellut ja aktiviteettimahdollisuudet enemmät kuin poliisin tiloissa. Toisaalta jos vangilla on tiukat yhteydenpitorajoitukset, ero vankilan ja poliisin säilytystilan välillä on vähäinen.

Ongelma Suomessa on, että vuosituhannen vaiheilla toteutetun lääninvankilaohjelman seurauksena uudet tutkintavankilat sijoitettiin syrjään periferiaan, eikä oikeustalojen ja poliisilaitosten läheisyyteen, jolloin mainitut ongelmat olisivat huomattavasti vähäisemmät. Toivoa sopii, että jatkossa oltaisiin viisaampia ja että lainsäädännön keinoin mahdollistettaisiin yhä enemmän videoteitse tapahtuva kuulustelu sekä oikeudenkäynti – myös pääkäsittelyjen osalta.

Tuomo Junkkari
Vantaan vankilan johtaja

Käyntiosoite
Vantaan vankila
Siltaniitynkuja 2
01260 Vantaa

Postiosoite
PL 160
01261 Vantaa

Puhelin
029 56 82400

Telekopio
029 56 82499

Sähköpostiosoite
vantaa.vankila@om.fi